EVROPSKÁ
KOMISE

V Bruselu dne 10.4.2013
COM(2013) 179 final

SDĚLENÍ KOMISE EVROPSKÉMU PARLAMENTU A RADĚ

Druhá zpráva o provádění strategie vnitřní bezpečnosti Evropské unie

SDĚLENÍ KOMISE EVROPSKÉMU PARLAMENTU A RADĚ

Druhá zpráva o provádění strategie vnitřní bezpečnosti Evropské unie

1. ÚVOD

1.1. Aktuální souvislosti vnitřní bezpečnosti

Strategie vnitřní bezpečnosti EU je navržena tak, aby umožňovala Evropě reagovat na stávající problémy a nové hrozby prostřednictvím společného přístupu, který spojuje subjekty na úrovni EU i aktéry na vnitrostátní a místní úrovni.

Strategie je založena na společných hodnotách, jako je dodržování základních práv a zásad právního státu, solidarita a vzájemná podpora. Komise bude nadále zajišťovat plné respektování těchto hodnot, a zejména dodržování Listiny základních práv Evropské unie.

Jednou z hlavních hrozeb pro naši vnitřní bezpečnost je organizovaný zločin a jeho škodlivé účinky na hospodářství EU, obzvláště pak narušování vnitřního trhu.

Úřad OSN pro drogy a kriminalitu (UNODC) například odhaduje, že výnosy z trestné činnosti představovaly v roce 2009 pravděpodobně zhruba 3,6 % celosvětového HDP, tedy asi 2,1 bilionu USD. Korupce, podvody a pašování způsobují vládám členských států EU obrovské ztráty v situaci, kdy tyto státy potřebují stabilní příjmovou a daňovou základnu, aby mohly bojovat se schodky svých veřejných financí.

Jít po těchto penězích a získávat zpět výnosy z trestné činnosti je i nadále ústředním cílem strategie EU pro zničení mezinárodních zločineckých sítí.

Komise již zahájila iniciativy a představila nástroje pro dosažení tohoto cíle, např. směrnici o zmrazování a konfiskaci výnosů z trestné činnosti v Evropské unii, čtvrtou směrnici o boji proti praní peněz a směrnici o ochraně finančních zájmů EU.

Správní přístup, který umožňuje odhalovat pronikání trestné činnosti do ekonomiky a reagovat na něj, podporuje rovněž další cíl napravovat nerovnováhy způsobované mimo jiné organizovaným zločinem a vytvářet nezbytné podmínky pro rozvoj vnitřního trhu. V rámci Europolu bylo nedávno zřízeno Evropské centrum pro boj proti kyberkriminalitě (EC3), jež má posílit schopnost Evropy chránit občany, podniky a vlády a jejich infrastrukturu před kybernetickými útoky, které mohou způsobit nesmírné hospodářské škody.

Strategie vnitřní bezpečnosti je založena na pěti strategických cílech, jmenovitě na zničení mezinárodních zločineckých sítí, předcházení terorismu, zvýšení úrovně kybernetické bezpečnosti, posílení bezpečnosti hranic a zlepšení odolnosti Evropy vůči krizím a katastrofám. Ve zprávě o provádění strategie vnitřní bezpečnosti Evropské unie z roku 2011 byly za hlavní úkoly nadcházejícího roku označeny boj proti organizovanému zločinu a kyberkriminalita. Od té doby bylo v daném směru vykonáno mnohé a rovněž bylo vykonáno mnohé v rámci dalších cílů strategie.

2. STRATEGIE VNITŘNÍ BEZPEČNOSTI V UPLYNULÉM ROCE

2.1. Strategický cíl č. 1. Zničit mezinárodní zločinecké sítě

Nikdy dříve nebyly aktivity mezinárodních zločineckých sítí považovány za natolik komplexní, různorodé a co do působnosti mezinárodní. Například organizovaná trestná činnost využívající internet bude narůstat souběžně s tím, jak roste používání širokopásmového internetu a mobilních zařízení.

Politický cyklus EU pro boj proti závažné a organizované trestné činnosti umožňuje koordinovat operativní spolupráci u trestné činnosti týkající se celé EU. Členské státy jednají ve vzájemné součinnosti a za podpory agentur, institucí a orgánů EU bojují proti přeshraniční trestné činnosti, která je prioritou. Prioritní trestná činnost je určována prostřednictvím posouzení hrozeb, které na základě příspěvků z členských států provádí Europol (tj. posouzení hrozeb závažné a organizované trestné činnosti – SOCTA). V současnosti probíhá krátký politický cyklus na období 2011–2012, který je pilotním projektem pro plný politický cyklus pokrývající období 2013–2017.

Počátkem roku 2013 přijala Komise návrh **čtvrté směrnice o boji proti praní peněz**[1] spolu s návrhem **nařízení o převodech peněžních prostředků**[2]. Tento návrh nařízení později v roce 2013 doplní ještě návrh **směrnice o kriminalizaci praní peněz**. Tento balíček řeší nová rizika a hrozby, a to zejména zvýšením transparentnosti právnických osob. Evropská služba pro vnější činnost ve spolupráci s regionálními platformami v Africe a Jižní Americe realizuje opatření proti praní peněz rovněž mimo EU.

Počátkem roku 2013 byl taktéž přijat návrh **směrnice o trestněprávní ochraně měn proti padělání**[3]. Tento návrh především zavádí nové trestní sankce. Dalším důležitým prvkem je uložení povinnosti členským státům, aby pro odhalovaní padělků měn používaly účinné vyšetřovací nástroje srovnatelné s těmi, které se používají pro boj proti organizované nebo jiné závažné trestné činnosti.

Návrh **směrnice o boji vedeném trestněprávní cestou proti podvodům poškozujícím finanční zájmy Unie**[4] a návrh **směrnice o trestněprávním postihu za obchodování zasvěcených osob a manipulaci s trhem**[5] jsou dalšími trestněprávními nástroji, které se zaměřují na nejzranitelnější místa obchodování na vnitřním trhu, respektive na finančních trzích.

Komise i nadále propagovala novou **protikorupční strategickou iniciativu EU**. Strategie sleduje dvojí přístup: hodlá jednak pravidelně posuzovat úsilí členských států při potírání korupce prostřednictvím „zprávy EU o boji proti korupci“, a více se rovněž zaměřovat na korupci v rámci oblastí vnitřní a vnější politiky EU. Za účelem přípravy první zprávy EU o boji proti korupci, která má být představena v roce 2013, byla ustavena skupina 17 odborníků na korupci a síť místních výzkumných zpravodajů ve všech členských státech.

Organizace Transparency International dokončila v roce 2012 projekt ENIS týkající se ověřování bezúhonnosti. Tento projekt se týká 23 členských států EU, Norska a Švýcarska a finančně se na něm podílela Komise. Celkem 13 institucí a odvětví v každé zemi bylo podrobeno analýze a byly ohodnoceny podle jejich schopnosti vypořádat se s korupcí. Organizace Transparency International zveřejnila individuální hodnocení každé země a srovnávací analýzu. Při přípravě zprávy EU o boji proti korupci slouží doporučení a závěry hodnocení ENIS jako jeden z informačních zdrojů.

Konfiskace majetku nabytého trestnou činností přispívá k účinnému potírání trestné činnosti, neboť útočí na finanční motivy pachatelů, chrání hospodářství před pronikáním trestné činnosti a korupce a přispívá k obnově sociální spravedlnosti. Komise přijala návrh **směrnice o zmrazování a konfiskaci výnosů z trestné činnosti v Evropské unii**[6], jehož cílem je

1 COM(2013) 45/3.
2 COM(2013) 44/2.
3 COM(2013) 42 final.
4 COM(2012) 363 final.
5 KOM(2011) 654 v konečném znění.
6 COM(2012) 85 final.

usnadnit zmrazování a konfiskaci výnosů ze závažné a organizované trestné činnosti v Evropské unii pomocí společných minimálních pravidel, a tudíž chránit legální hospodářství.

Úsilí vynaložené na úrovni EU doplňují iniciativy členských států, jako bylo např. vytvoření nových úřadů a týmů pro vyhledávání majetku z trestné činnosti v Estonsku, Rakousku a Rumunsku, a Europolu, který členským státům poskytuje podporu prostřednictvím svého úřadu pro majetek z trestné činnosti (Europol Criminal Assets Bureau). Některé členské státy rovněž zavedly mechanismus, který umožňuje opětovně použít konfiskovaný majetek pro veřejné a sociální účely.

V rámci španělského projektu Centra excelence pro vyhledávání majetku a odborné vzdělávání (CEART), které spolufinancuje Evropská komise, byla vypracována bílá kniha o úřadech pro vyhledávání majetku, jež podrobně popisuje činnosti každého úřadu. Součástí projektu byl i mezinárodní vzdělávací kurz věnovaný vyhledávání majetku a finančnímu vyšetřování, který byl jedním z prvních celoevropských vzdělávacích kurzů pro zaměstnance úřadů pro vyhledávání majetku.

Evropská unie uzavřela nové dohody se Spojenými státy a Austrálií o využívání **jmenné evidence cestujících** a o jejím předávání[7] a je blízko k uzavření jednání s Kanadou. Díky těmto dohodám mohou naši partneři údaje analyzovat, a předcházet tak závažným přeshraničním trestným činům, včetně teroristických trestných činů, a tyto činy odhalovat a vyšetřovat. Údaje jmenné evidence cestujících například umožňují identifikovat osoby, které představují bezpečnostní riziko a které předtím byly donucovacím orgánům „neznámé“, a přispívají tak k rychlejšímu a účinnějšímu zničení zločineckých sítí.

Strategie EU pro vymýcení obchodu s lidmi 2012–2016, která byla přijata v červnu 2012, se rozšířením a doplněním ustanovení směrnice z roku 2011[8] soustřeďuje na intenzivnější stíhání obchodníků s lidmi, pomoc a ochranu obětem obchodu s lidmi a prevenci obchodu s lidmi. Důležitou odpovědnost při provádění strategie má koordinátor pro boj proti obchodování s lidmi, jehož úkolem je zlepšit koordinaci a soulad mezi příslušnými subjekty. Jednou z osmi prioritních oblastí politického cyklu EU pro boj proti závažné a organizované trestné činnosti je **Operativní akční plán pro boj proti obchodování s lidmi**, který společně řídí Spojené království a Nizozemsko. Členské státy se v úzké spolupráci s Komisí, Evropskou službou pro vnější činnost a agenturami EU dohodly na seznamu prioritních nečlenských zemí v zájmu cílenější orientace a větší soudržnosti vnějšího rozměru činností EU, pokud jde o boj proti obchodování s lidmi.

Pro boj proti závažné a přeshraniční trestné činnosti je zásadní, aby v rámci EU docházelo k **přeshraniční výměně informací**. V této oblasti však zbývá ještě mnohé zlepšit. Komise ve svém sdělení o **Evropském modelu pro výměnu informací** (**EIXM**) sestavila plán, jak lépe uplatňovat stávající nástroje EU, systematičtěji využívat pro výměnu informací kanál Europolu a využívat jednotná kontaktní místa spojující hlavní komunikační kanály pro výměnu informací[9].

Nová protidrogová strategie EU (2013–2020) se mimo jiné zaměřuje na dynamiku trhů se zakázanými drogami, včetně změn drogových tras, přeshraniční organizovanou trestnou činnost a využívání nových komunikačních technologií jakožto prostředku ke snazšímu šíření zakázaných drog a nových psychoaktivních látek. Strategie má řadu cílů, mimo jiné přispět k

[7] Úř. věst. L 186, 14.7.2012, s. 4 (Austrálie) a Úř. věst. L 215, 11.8.2012, s. 5 (Spojené státy).

[8] Směrnice 2011/36/EU o prevenci obchodování s lidmi, boji proti němu a o ochraně obětí.

[9] COM(2012) 735 final.

měřitelnému snížení poptávky po drogách a měřitelnému snížení drogové závislosti a zdravotních a sociálních rizik a škod spojených s užíváním drog; přispět k narušení trhu se zakázanými drogami a k měřitelnému omezení dostupnosti zakázaných drog; podporovat koordinaci prostřednictvím aktivní diskuse a analýz vývoje a problémů v oblasti drog na úrovni EU i úrovni mezinárodní.

Zpráva **„Drogové trhy EU“** představená v lednu 2013 byla zásadní krokem v koordinaci mezi agenturami v oblasti vnitřních věcí za účelem boje proti organizované trestné činnosti a nedovolenému obchodování s drogami. Tato zpráva, kterou společně vypracovaly Evropské monitorovací centrum pro drogy a drogovou závislost (EMCDDA) a Europol, poukázala na řadu nových trendů, jako je mobilní výroba amfetaminu a extáze a prudký nárůst nových psychoaktivních látek, které jsou prostřednictvím agresivního marketingu nabízeny mladým lidem na internetu. Celoevropská spolupráce a dobrá znalost vývoje na trhu s drogami jsou zásadní pro možnost účinně prosazovat právo v této rychle měnící se oblasti.

Pokud jde o usnadňování přeshraniční výměny informací, hraje důležitou roli **Europol**, který poskytuje systémy pro výměnu a ukládaní informací a paletu služeb operativní podpory a analytických produktů. Do konce třetího čtvrtletí roku 2012 pomohl Europol při výměně více než 200 000 operativních zpráv a přispěl k zahájení téměř 12 000 řízení. Europol podpořil rostoucí počet[10] vysoce sledovaných operací v členských státech prostřednictvím služeb operativní podpory a více než 600 operativně analytických zpráv. Objem informací, jimiž členské státy přispěly k analytickým pracovním souborům, se po provedení priorit dohodnutých v rámci politického cyklu EU zvýšil o 40 % celkově, přičemž v oblasti obchodování s lidmi se tento objem zvýšil dokonce o 60 %.

K přeshraniční spolupráci a výměně informací rovněž přispívá odborná příprava na úrovni EU, kterou poskytuje **CEPOL**. V roce CEPOL 2012 proškolil téměř 6 000 účastníků, kteří absolvovali více než 100 různých vzdělávacích aktivit věnovaných rozličným tématům od finančních trestných činů a obchodování s drogami až po společné vyšetřovací týmy a otázky obchodování s lidmi a kyberkriminality.

Na poli justiční spolupráce v trestních věcech i nadále zastává důležitou roli **Eurojust**. Boj proti závažné a organizované trestné činnosti je a bude prioritou vyšetřovacích aktivit Eurojustu. Skupiny organizované trestné činnosti nejsou pouze samostatným elementem, ale jsou rovněž průřezovou charakteristikou, která vnáší do další trestné činnosti prvek vyšší závažnosti. V roce 2012 Eurojust zaregistroval 231 případů souvisejících s organizovanou trestnou činností ve srovnání se 197 případy v roce 2011.

Společné vyšetřovací týmy jsou dalším účinným nástrojem pro odhalování pachatelů trestných činů. Finanční prostředky, které poskytuje Eurojust, umožňují rychle sestavovat společné vyšetřovací týmy na základě konkrétních potřeb. Do února 2013 Eurojust obdržel 252 žádostí, na jejichž základě podpořil v rámci druhého projektu financování společných vyšetřovacích týmů 87 různých týmů. Nejvíce společných vyšetřovacích týmů se zaměřuje na obchodování s drogami a lidmi, do jejich hledáčku však spadá rovněž praní peněz, podvody, korupce a organizované loupeže.

Belgie, Francie a Spojené království za účasti Eurojustu a Europolu vytvořily společný vyšetřovací tým „případ Tokyo“ za účelem vyšetřování sítě kurýrů, které v Belgii a Francii najímal organizovaný zločinecký gang pro převážení drog z Brazílie a některých středoafrických zemí přes Londýn do Japonska. Proběhla společná operace s několika zatčeními v Belgii a Spojeném království. Dvě osoby byly následně odsouzeny k osmi letům

[10] Zvýšení o 43 % ve srovnání s rokem 2011.

odnětí svobody a peněžitému trestu 3 780 EUR, respektive k šesti letům a šesti měsícům odnětí svobody a peněžitému trestu 30 000 EUR.

Další postup v roce 2013:

Komise:

- **zveřejní první zprávu EU o boji proti korupci spolu s doporučeními pro členské státy,**
- **navrhne směrnici o trestních sankcích za praní peněz,**
- **navrhne reformu Eurojustu,**
- **připraví politickou iniciativu pro boj proti nezákonnému obchodování se střelnými zbraněmi s cílem chránit vnitřní bezpečnost EU,**
- **navrhne dva legislativní akty pozměňující rozhodnutí Rady 2005/387/SVV ze dne 10. května 2005 o výměně informací, hodnocení rizika a kontrole nových psychoaktivních látek a rámcové rozhodnutí Rady 2004/757/SVV ze dne 25. října 2004, kterým se stanoví minimální ustanovení týkající se znaků skutkových podstat trestných činů a sankcí v oblasti nedovoleného obchodu s drogami,**
- **předloží nařízení o zřízení Úřadu evropského veřejného žalobce s cílem zlepšit ochranu rozpočtu Evropské unie a posílit trestní stíhání v této oblasti.**
- **přijme sdělení o komplexní strategii pro boj proti pašování cigaret.**

Členské státy se vyzývají, aby:

- **rychle pokročily v jednáních o návrzích reformy Europolu a CEPOLU a kladly větší důraz na odborné vzdělávání pracovníků donucovacích orgánů s cílem posílit přeshraniční spolupráci,**
- **uzavřely diskuse s Evropským parlamentem o směrnici o zmrazování a konfiskaci výnosů z trestné činnosti v Evropské unii a o směrnici o využívání údajů jmenné evidence cestujících pro účely vymáhání práva,**
- **dále posilovaly zdroje a pravomoci svých úřadů pro vyhledávání majetku,**
- **reagovaly na doporučení uvedená ve sdělení o Evropském modelu pro výměnu informací (EIXM),**
- **konaly v souladu se strategiemi EU s cílem potírat obchodování s lidmi a drogami,**
- **reagovaly na doporučení uvedená v nadcházející první zprávě EU o boji proti korupci za rok 2013,**
- **provedly operativní akční plány v rámci politických cyklů věnovaných: obchodování s lidmi, mobilním skupinám páchajícím organizovanou trestnou činnost, pašování zboží v kontejnerech, syntetickým drogám, drogovým trasám ze západní Afriky a trestné činnosti původem ze západního Balkánu.**

2.2. Strategický cíl č. 2. Předcházet terorismu a řešit radikalizaci a nábor

Podle údajů Europolu celkový počet teroristických útoků v členských státech EU v posledních letech sice klesá, hrozba terorismu má však v současné době velmi různorodou podobu (terorismus inspirovaný al-Káidou, pravicovým, levicovým extremismem nebo anarchistickým smýšlením, separatismem nebo teroristické útoky páchané s jedinečným motivem), s možným nárůstem spiknutí samostatně jednajících pachatelů či malých, autonomních skupinek. Na bezpečností situaci v Evropě má navíc vliv i geopolitický vývoj na Středním východě, v oblasti Sahelu a v oblasti Afrického rohu. Pro EU budou i nadále hrozbou především radikalizovaní občané EU, kteří cestují do oblastí konfliktů a účastní se tamních konfliktů jako tzv. zahraniční bojovníci, a pak se vracejí do Evropy se zkušenostmi z těchto konfliktů.

Boj proti terorismu byl prioritou Evropské unie i v roce, kdy útoky v Toulouse a Burgasu tragicky odhalily realitu teroristické hrozby.

Po útoku v Burgasu poskytl **Europol** bulharským orgánům velmi oceňovanou operativní podporu. Síť EU AIRPOL, kterou tvoří policejní orgány zodpovědné za bezpečnost na letištích a v přilehlých oblastech, vydala navíc do 24 hodin pokyny o nových bezpečnostních opatřeních a postupech pro vyloučení podobných útoků.

Síť AIRPOL získala svůj mandát na základě rozhodnutí Rady, které bylo přijato po útocích na nákladní letadla v Jemenu v roce 2010. Jejím úkolem je sdílet osvědčené postupy a posilovat kapacity s využitím programu Komise pro financování předcházení trestné činnosti (ISEC).

Terorismus zůstává jednou z priorit operativní práce **Eurojustu**[11]. Eurojust navíc v roce 2012 dále rozvinul koncept a obsah rejstříku TCM (*Terrorism Convictions Monitor* – TCM), což je přehled případů souvisejících s terorismem, které projednávaly justiční orgány v členských státech, a jsou v něm rovněž obsaženy právní analýzy vybraných případů.

V prosinci 2012 Eurojust a Europol společně uspořádaly pracovní setkání odborníků z praxe, které svedlo dohromady specialisty na boj proti terorismu z Indie a z EU. Jeho cílem bylo podpořit justiční spolupráci prostřednictvím vymezení společných zájmů a analýzou platných norem.

Evropská politika pro boj proti terorismu je založena na prevenci. Byla zřízena **síť EU pro zvyšování povědomí o radikalizaci** (RAN), aby došlo k propojení subjektů potírajících radikalizaci a násilný extremismus v rámci Evropy (pracovníci v první linii, terénní pracovníci, sociální pracovníci, akademičtí pracovníci, nevládní organizace atd.). S osmi tematickými skupinami nabízí síť RAN jedinečnou příležitost pro sdílení zkušeností a výsledků. Výsledky dosavadní práce sítě RAN byly předány tvůrcům politik a prodiskutovány během konference na vysoké úrovni na konci ledna 2013.

Doporučení sítě RAN, a to zejména doporučení pracovní skupiny zabývající se problematikou zahraničních bojovníků, rovněž přispějí k úsilí, které EU věnuje na zvýšení **synergií mezi vnitřními a vnějšími bezpečnostními politikami**.

Program ISEC podpořil projekty, které se zabývají otázkami radikalizace a násilného extremismu, a to zejména vynakládáním prostředků na lepší odborné vzdělávání a zvyšování povědomí u pracovníků v praxi, na snižování radikálnosti a angažovanosti, na zvyšování schopnosti občanů a občanské společnosti reagovat, na rozšiřování svědectví obětí terorismu a

[11] V roce 2012 bylo zaregistrováno v Eurojustu celkem 32 případů, které se týkaly terorismu, včetně případů souvisejících s financováním terorismu.

na vyvracení teroristické propagandy. Tyto projekty provádí zúčastněné organizace mimo jiné z Belgie, Dánska, Německa a Spojeného království.

Další příklad opatření v rámci prevence terorismu je návrh **nařízení o uvádění prekurzorů výbušnin na trh a jejich používání**[12], ve kterém představila Unie nejpropracovanější systém na globální úrovni, jenž omezuje přístup k prekurzorům výbušnin vhodným pro teroristické účely.

Komise ve spolupráci s členskými státy v současnosti připravuje nové návrhy týkající se **chemické, biologické, radiologické a jaderné bezpečnosti a výbušnin (CBRN-E)** na úrovni EU. Důraz se klade na nejvýznamnější opatření, jež se mají provést v nadcházející letech, a na vytvoření synergií z práce vykonané v oblastech CBRN-E, zejména co se týče odhalování, na základě dvou zpráv o pokroku zveřejněných v roce 2012.

Komise zahájila přezkum **směrnice o ochraně kritických infrastruktur**[13] s cílem představit nový přístup v první polovině roku 2013. Cílem je zajistit, aby životně důležité služby pro společnost zůstaly provozuschopné. Ztráta nebo výpadek kritické infrastruktury by mohly mít pro společnost závažné důsledky.

Projekt Poseidon, který byl spolufinancován programem na ochranu kritické infrastruktury, identifikoval hrozby a zranitelná místa kritické infrastruktury i mechanismu rozhodování za účelem zlepšení bezpečnosti v přeshraniční osobní dopravě v regionu Baltského moře. Výsledky obsahuje pilotní studie (Prevence terorismu v přímořských regionech — případová analýza projektu Poseidon) a týkají se například strategií boje proti terorismu, pokud jde o trajektovou dopravu.

Komplexní propojení různých druhů dopravy vyžaduje důkladnou strategii boje proti terorismu, aby byla ochráněna stabilita obchodu a zachována důvěra ve fungování a bezpečnost dopravní sítě. Komise v roce 2012 vydala dokument o **bezpečnosti dopravy**[14], ve kterém zdůraznila řadu oblastí s klíčovým významem pro účinnou prevenci teroristických hrozeb. Dokument mimo jiné navrhoval vytvoření obecného bezpečnostního rámce pro provozovatele dopravy, tj. například bezpečnostní programy, odborné vzdělávání a testy věnované povědomí o bezpečnosti, pohotovostnímu plánování a plánování obnovy.

Pokud jde o ochranu letectví před protiprávními činy, vývoj se odvíjí od aktuálních hrozeb a **detekční technologie** je třeba trvale adaptovat na neustálé inovace, s nimiž přicházejí teroristické skupiny. Dokončuje se zavedení jednotného certifikační systému EU pro letištní detekční zařízení a pokračuje mezinárodní koordinace k racionalizaci vědecké činnosti. Komise a členské státy aktivně podporují testy inovativních technologií, jež mají zlepšit odhalování různých hrozeb (co se týče například nákladu, zavazadel a cestujících).

Kromě různých výzkumných aktivit v oblasti testování inovativních technologií Komise spolu s členskými státy zahájila aktivity ohledně aktivního odhalování hrozeb, a to řadou **provozních zkoušek** během mistrovství Evropy ve fotbale v roce 2012 a rovněž v oblasti hromadné dopravy a bezpečnosti veřejných budov. Cílem těchto aktivit je vyvinout co nejúčinnější bezpečnostní modely.

[12] 2010/0246 (COD)

[13] Směrnice 2008/114/ES o určování a označování evropských kritických infrastruktur a o posouzení potřeby zvýšit jejich ochranu.

[14] SWD(2012) 143 final.

Komise například aktuálně provádí program ITRAP s cílem nezávisle posoudit vybavení pro zjišťování radiace, které je dostupné na trhu a které se používá pro detekci a identifikaci nukleárních a radioaktivních materiálů.

Odborné vzdělávání je základní předpoklad pro dobré fungování bezpečnostních systémů. Příkladem konkrétního opatření, které Komisí v této oblasti podpořila, je zřízení Evropského bezpečnostního vzdělávacího střediska (EUSECTRA), jehož cílem je vyvinout program odborné přípravy v oblasti bezpečnosti pro donucovací orgány.

ATLAS je síť protiteroristických intervenčních sil členských států EU, kterou zřídila Komise a od roku 2008 ji financuje prostřednictvím programu ISEC. Tato síť usnadňuje spolupráci mezi zvláštními intervenčními jednotkami v EU a podporuje jejich fungování v krizových situacích (například v případě teroristického útoku nebo únosu rukojmích), když členský stát potřebuje pomoc. Síť ATLAS rovněž zřizuje společné platformy pro odborné vzdělávání, sdílení vybavení a úzkou spolupráci v příhraničních oblastech členských států.

Další postup v roce 2013:

Komise:

- **aktualizuje přístup EU k potírání násilného extremismu tím, že vytvoří evropskou „sadu nástrojů“, která bude vycházet z osvědčených postupů členských států,**
- **navrhne opatření ohledně CBRN-E,**
- **vyvine nástroje na posílení detekce teroristických hrozeb ve všech oblastech, včetně norem ochrany letectví před protiprávními činy,**
- **navrhne nový přístup k ochraně evropské kritické infrastruktury.**

Členské státy se vyzývají, aby:

- **zvýšily úsilí o prevenci a potírání násilného extremismu,**
- **realizovaly akční plán na posílení bezpečnosti nákladu v letecké dopravě,**
- **vytvořily správní struktury nutné k provedení nařízení o prekurzorech výbušnin.**

2.3. Strategický cíl č. 3. Zvýšit pro občany a podniky úroveň bezpečnosti v kyberprostoru

Podvodné aktivity na internetu mají rostoucí trend. Mezi tyto aktivity patří zejména nezákonné internetové transakce, používání uživatelů internetu k praní peněz (*money mules*) a falešné internetové stránky. V posledních dvou letech jsme rovněž svědky nárůstu počtu útoků hackerů a nezákonné činnosti páchané s využitím internetu.

Boj proti kyberkriminalitě nemá za cíl pouze snižovat trestnou činnost v internetovém prostředí, ale usiluje rovněž o to zajistit bezpečný kyberprostor, v němž se mohou rozvíjet hospodářské a sociální aktivity. Tento úkol je i nadále prioritou Komise a členských států a figuruje rovněž v Digitální agendě pro Evropu. Je důležité spojit zdroje na úrovni EU, a zajistit tak lepší prevenci a schopnost silnější reakce. Na strategické i operativní úrovni byla přijata důležitá opatření.

Strategie kybernetické bezpečnosti Evropské unie přijatá v únoru 2013[15] je komplexní vizí a uvádí opatření založená na účinné ochraně a prosazování práv občanů nutná k tomu, aby se internetové prostředí EU stalo nejbezpečnějším na světě. Strategie se snaží posílit odolnost kyberprostoru a bezpečnost sítí a informací, výrazně snížit kyberkriminalitu, vyvinout politiku EU pro kybernetickou ochranu, podpořit rozvoj průmyslových a technologických zdrojů pro kybernetickou bezpečnost, podpořit výzkum a vývoj (R&D) a prohloubit mezinárodní politiku Evropské unie týkající se kyberprostoru.

Strategie zdůrazňuje, že je nutné posílit spolupráci a výměnu informací mezi příslušnými aktéry s cílem docílit včasnější detekce a koordinovanější reakce. Plnění jednoho cíle strategie zároveň posiluje ostatní cíle. Například cíl odolnosti a bezpečnosti sítí a informací zahrnuje opatření, jejichž účelem je posílení partnerství veřejného a soukromého sektoru a vytvoření vnitrostátních skupin pro reakci na počítačové hrozby (CERT). To zase znamená podporu cíle boje proti kyberkriminalitě.

Tyto cíle byly vyzdviženy v návrhu **směrnice o bezpečnosti sítí a informací**[16], který zmíněnou strategii doprovázel. Hlavním cílem tohoto návrhu je zajistit hladké fungování vnitřního trhu. Návrh usiluje o to zvýšit úroveň připravenosti členských států, posílit spolupráci na úrovni EU a zajistit, aby poskytovatelé základních služeb a infrastruktury řídili rizika odpovídajícím způsobem a závažné incidenty hlásili příslušným vnitrostátním orgánům.

Důležitým mezníkem v boji proti kyberkriminalitě bylo vytvoření **Evropského centra pro boj proti kyberkriminalitě (EC3)** při **Europolu** počátkem roku 2013. Centrum v úzké spolupráci s Eurojustem posílí schopnost EU čelit rostoucí a komplexní hrozbě, kterou představuje kyberkriminalita, a bude ústředním místem pro otázky související s kyberkriminalitou. Centrum také zajistí lepší fungování operativní podpory na úrovni EU pro boj proti přeshraniční kyberkriminalitě, bude poskytovat specializovaná strategická hodnocení a hodnocení hrozeb a cílenější odborné vzdělávání a výzkum a vývoj, což povede k vytvoření specializovaných nástrojů pro boj proti kyberkriminalitě. Centrum bude rovněž rozvíjet spolupráci se všemi zúčastněnými stranami, tj. i jinými, než jsou donucovací orgány. S ohledem na inherentní přeshraniční povahu kyberkriminality a na potřebu mezinárodní spolupráce může EC3 zprostředkovat kontakt donucovacích orgánů EU s dalšími mezinárodními subjekty, jako je například Interpol, a využívat výsledky úsilí dalších subjektů, například odvětví IKT nebo Internetového sdružení pro přidělování jmen a čísel (ICANN).

EC3 bude moci, prostřednictvím Komise, tlumočit obavy a formulovat návrhy v otázkách týkajících se správy internetu. EC3 bude rovněž spolupracovat s Evropskou agenturou pro bezpečnost sítí a informací (ENISA), která shromažďuje a připravuje analýzy bezpečnosti sítí a informací, pomáhá členským státům harmonizovat postupy při oznamování případů porušení předpisů, při sestavování týmů CERT a při zvyšování povědomí koncových uživatelů. Plánovaný nový mandát agentury ENISA zajistí tuto podporu pro členské státy a Komisi rovněž v nadcházejících letech.

Dalším příkladem strategické iniciativy realizované v roce 2012 byl společný projekt EU a USA na vytvoření **Globální aliance proti pohlavnímu zneužívání dětí prostřednictvím internetu**. Tato aliance — která v době svého zahájení čítala 48 zemí z celého světa — posílí celosvětovou spolupráci při boji proti dětské pornografii na internetu. Očekává se, že jednotné prosazování společných cílů povede k většímu počtu identifikovaných a zachráněných dětí, které jsou obětí zneužívání, bude možné účinněji stíhat pachatele, zlepší se prevence trestné činnosti a dojde ke snížení dostupnosti snímků s dětskou pornografií na internetu. Evropská

[15] JOIN(2013) 1 final.
[16] COM(2013) 48 final.

strategie pro internet lépe uzpůsobený dětem[17] ještě více rozšiřuje arzenál preventivních opatření pro bezpečnost dětí a zavádí opatření založená na ochraně dětí a posílení jejich postavení, a děti tak povzbuzuje k zodpovědnému používání internetu.

Účelem návrhu **směrnice o útocích proti informačním systémům[18]**, který je nyní předmětem jednání mezi Evropským parlamentem a Radou, je sbližovat trestněprávní předpisy členských států v oblasti kyberkriminality. Návrh definuje a zavádí sankce za tyto trestné činy: protiprávní přístup k informačním systémům, protiprávní zásahy do systémů a dat a protiprávní sledování. Návrh navíc zařazuje mezi trestné činy výrobu, prodej, opatření si k užití, dovoz, držení a distribuci nástrojů, používaných pro účely spáchání některého z těchto trestných činů. Pouze šest členských států EU dosud neratifikovalo Budapešťskou úmluvu o kyberkriminalitě.

Kyberkriminalita je také jednou z osmi oblastí operativní spolupráce v rámci **politického cyklu EU pro boj proti závažné a organizované trestné činnosti**. Členské státy pod vedením Rumunska mají provést specifická opatření, mimo jiné vytvořit vnitrostátní systémy pro podávání zpráv o porušení ochrany údajů / případech ohrožení bezpečnosti počítačových sítí / kyberkriminalitě pro právnické osoby i jednotlivce v každém členském státě, posílit správu internetu tak, aby orgány členských států mohli uživatele v kyberprostoru identifikovat pro legitimní účely prosazování práva, a bojovat proti nástrojům (tzv. botnets), které usnadňují kybernetické útoky velkého rozsahu.

Prostřednictvím spolufinancování pomáhá program ISEC členským státům s budováním jejich kapacit pro potírání kyberkriminality a s budování přeshraniční spolupráce a spolupráce veřejného a soukromého sektoru. Z úspěšných projektů z nedávné doby lze zmínit vytvoření sítě národních center excelence na podporu iniciativ spolupráce mezi pracovníky z výzkumu, z akademických kruhů a pracovníky donucovacích orgánů, která přinesla konkrétní nástroje usnadňující chápání a odhalování kyberkriminality a boj proti ní. Komise v současné době finančně podporuje celkem osm těchto center. K dnešními dni Komise přispěla téměř 5 miliony EUR na budování školicích a výzkumných kapacit v členských státech.

Další postup v roce 2013:

Komise:

- **zajistí, aby Evropské centrum pro boj proti kyberkriminalitě (EC3) při Europolu přijalo důležitá opatření k zajištění plné funkčnosti,**
- **provede Strategii kybernetické bezpečnosti Evropské unie,**
- **podpoří přijetí navrhované směrnice o opatřeních k zajištění vysoké společné úrovně bezpečnosti sítí a informací v Unii a bude provádět nový mandát agentury ENISA,**
- **bude i nadále podporovat, rozvíjet a rozšiřovat Globální alianci proti pohlavnímu zneužívání dětí prostřednictvím internetu.**

Členské státy se vyzývají, aby:

- **úzce spolupracovaly s Evropským centrem pro boj proti kyberkriminalitě (EC3),**
- **úzce spolupracovaly s Eurojustem a agenturou ENISA,**

[17] COM(2012) 196.
[18] KOM(2010) 517 v konečném znění.

- **v rámci příslušného politického cyklu prováděly operativní akční plán v oblasti kyberkriminality,**
- **usilovaly o plnění sdílených politických cílů Globální aliance proti pohlavnímu zneužívání dětí prostřednictvím internetu a podnikaly konkrétní opatření k jejich dosažení,**
- **podpořily ratifikaci a provádění budapešťské úmluvy Rady Evropy o kyberkriminalitě**.

2.4. Strategický cíl č. 4. Posílit bezpečnost prostřednictvím správy hranic

V prosinci 2011 Komise předložila legislativní návrh na vytvoření **evropského systému ostrahy hranic (EUROSUR)**. Jeho přijetí je plánováno na rok 2013. Tento systém poskytne členským státům a agenturám EU společný rámec pro sdílení informací v kvazi reálném čase a pro spolupráci mezi agenturami na vnitrostátní a Unijní úrovni za účelem boje proti nelegální migraci a přeshraniční trestné činnosti. EUROSUR rovněž přispěje k posílení ochrany migrantů a k záchraně jejich životů.

V 18 zemích schengenského prostoru na jižních a východních hranicích, které se do systému EUROSUR zapojí jako první, byla vytvořena národní koordinační centra pro ostrahu hranic, jež propojují řadu vnitrostátních orgánů, např. pohraniční stráž, pobřežní hlídky, policii, celní správu, námořnictvo. Těchto 18 národních koordinačních center bylo se sítí EUROSUR propojeno prostřednictvím agentury Frontex v rámci pilotního projektu.

V rámci systému EUROSUR financoval Fond pro vnější hranice (EBF) důležité regionální systémy ostrahy hranic, které umožňují lépe kontrolovat vnější hranice schengenského prostoru. Příspěvky z EBF obdržel např. španělský integrovaný systém ostrahy hranic SIVE (*Sistema Integrado de Vigilancia Exterior*), který se zaměřoval zejména na Gibraltarský průliv, Kanárské a Baleárské ostrovy a jižní pobřeží Středozemního moře. EBF rovněž významně přispěl francouzskému systému ostrahy pobřeží.

S dvojím cílem posílit bezpečnost na hranicích a usnadnit cestování a přístup pro státní příslušníky nečlenských zemí EU přijala Komise počátkem roku 2013 dva legislativní návrhy, a sice návrh na vytvoření **systému vstupu/výstupu** a návrh na zavedení **programu registrovaných cestujících**, jde o tzv. **balíček pro inteligentní hranice**.

Schengenský informační systém druhé generace (SIS II) se po mnoha letech vývoje a testování stane plně funkčním a bude dalším prostředkem správy hranic. Současně bezpečnost dále posílí dokončení celosvětového zavádění Vízového informačního systému (VIS).

Komise pomáhá Řecku provádět akční plán v oblasti azylu a řízení migrace, který rovněž zahrnuje prvek správy hranic s cílem umožnit Řecku lépe kontrolovat své vnější hranice, zejména na hranice s Tureckem.

V oblasti celní správy hranic pokračovala činnost v oblasti zavádění společného řízení rizik a Komise představila sdělení o řízení rizik v oblasti cel a bezpečnosti dodavatelského řetězce[19]. Sdělení si klade za cíl podnítit institucionální debatu o doporučeních za účelem vytvoření podmínek pro společné zlepšení stávající situace. Navíc a v návaznosti na plán zlepšit bezpečnost nákladu v letecké dopravě pokračuje spolupráce s dopravními orgány a provozovateli s cílem zlepšit kvalitu údajů, které již celní orgány dostávají.

Agentura Frontex přispěla ke zlepšení bezpečnosti různými aktivitami, a to díky svému posílenému mandátu. Konkrétně v úzké spolupráci se službami správy hranic členských států

[19] COM(2012) 793 final.

dále rozvíjela svoji síť analýzy rizik a vyhotovovala pravidelné i *ad hoc* analýzy rizik v souvislosti s nelegální migrací na vnějších hranicích EU. Na všech hlavních problematických místech vnějších hranic proběhly společné operace. Agentura Frontex pokračovala v operativní spolupráci s dalšími příslušnými agenturami EU, jako je Europol, Evropský podpůrný úřad pro otázky azylu a Agentura Evropské unie pro základní práva. Agentura Frontex rovněž pomáhala členským státům s organizací společných návratových operací v souladu s návratovou politikou EU.

Vzhledem k úspěchu spolupráce na společné operaci INDALO v letech 2011 a 2012, kterou agentura Frontex koordinovala a která byla namířena proti nelegální migrací a pašování drog, vyzvala Komise agenturu Frontex, Europol, Centrum pro boj proti obchodování s narkotiky ve Středomoří (CeCLAD-M) a Centrum pro námořní analýzu a operace – narkotika (MAOC-N), aby svou spolupráci formalizovaly podle navrhovaného nařízení o EUROSUR.

Koncem roku 2011 vstoupila v platnost novela nařízení o agentuře Frontex. Komise poté vyzvala agenturu Frontex a Europol, aby dokončily nezbytné úpravy umožňující předávání osobních údajů v souvislosti s přeshraniční trestnou činností, která usnadňuje nelegální migraci a obchodování s lidmi, z agentury Frontex do Europolu.

V roce 2012 bylo dosaženo významného pokroku při provádění nových ustanovení o základních právech novelizovaného nařízení o agentuře Frontex. Bylo vytvořeno Fórum pro základní práva, které zahájilo svůj provoz, a byl jmenován úředník pro otázky základních práv.

Mezi důležité činnosti v roce 2012 patřilo i nadále úsilí o lepší spolupráci mezi pohraniční stráží a celními orgány. Cílem je usnadnit obchod a cestování a zvýšit bezpečnost EU mimo jiné prostřednictvím synchronizovaných kontrol, výměny informací, odborného vzdělávání, společných analýz rizik a společnými operacemi. V některých členských státech již existují pokročilá řešení, která slouží jako osvědčené postupy. Například Finsko vytvořilo zpravodajské, vyšetřovací a analytické jednotky tvořené zástupci policie, celních orgánů a pohraniční stráže, které zvýšily účinnost boje pro závažné trestné činnosti.

Evropský fond pro vnější hranice podpořil úsilí členských států v boji proti používání padělaných a pozměněných dokladů totožnosti a cestovních dokladů, a to především financováním nákupu speciálního zařízení pro pohraniční stráž a konzulární úřady k ověřování pravosti dokladů. EBF přispěl rovněž k rozvoji FADO (Falešné a pravé doklady online), což je internetový nástroj usnadňující výměnu informací mezi členskými státy o zjištěných podvodech s dokumenty.

Další postup v roce 2013:

Komise:

- **podpoří spuštění systému EUROSUR od 1. října 2013,**
- **zajistí, aby se Schengenský informační systém druhé generace (SIS II) stal během jara plně funkčním.**

Členské státy se vyzývají, aby:

- **zajistily, že všechny vnitrostátní orgány, které mají odpovědnost za ostrahu hranic, spolupracují prostřednictvím národních koordinačních center,**
- **rychle pokročily v jednání o návrzích ohledně systému vstupu/výstupu a programu registrovaných cestujících,**

- **přijaly společná doporučení a osvědčené postupy pro spolupráci mezi pohraniční stráží a celními orgány s cílem zajistit stejnou úroveň ochrany a služeb na všech vnějších hranicích EU a snížit nákladnost kontrol,**
- **prodiskutovaly a přijaly společná doporučení na zlepšení řízení rizik v oblasti cel a bezpečnosti dodavatelského řetězce,**
- **provedly v rámci příslušného politického cyklu operativní akční plány v oblasti nedovoleného přistěhovalectví.**

Agentury by měly:

- **zintenzivnit svou spolupráci při odhalování a prevenci nelegální migrace a přeshraniční trestné činnosti na vnějších hranicích (Frontex, Europol, MAOC-N a CeCLAD-M),**
- **přijmout nezbytné kroky k tomu, aby bylo možné předávat osobní údaje Europolu v souladu s novelizovaným nařízením o agentuře Frontex (Frontex a Europol).**

2.5. Strategický cíl č. 5. Zvýšit odolnost Evropy vůči krizím a katastrofám

EU posílila svou schopnost řízení rizik přírodních i člověkem způsobených katastrof s cílem účinněji přidělovat zdroje a posílit svou kapacitu prevence a připravenosti.

Návrh prováděcích opatření k **doložce solidarity** (článek 222 SFEU) bude zastřešujícím rámcem pro situace mimořádné hrozby nebo mimořádných škod, které překračují možnosti reakce dotčeného členského státu, případně států. Společný návrh Komise a vysoké představitelky Unie pro zahraniční věci a bezpečnostní politiku týkající se prováděcích opatření k doložce solidarity byl přijat v prosinci 2012[20].

Je třeba vytvořit a používat důkladnou metodiku posuzování rizik pro zajištění účelného řízení bezpečnostních rizik. EU připravuje společný metodický přístup k posuzování těchto bezpečnostních rizik. Bylo vykonáno mnoho práce v oblasti posuzování rizik výhrůžek s poškozujícím úmyslem, například v oblasti ochrany letectví před protiprávními činy (letecký náklad, zákaz tekutin). V prosinci 2012 vyzvala Rada Komisi, aby tento metodický přístup rozšířila na celou oblast **ochrany letectví před protiprávními činy**.

V souvislosti s budováním odolnosti vůči přírodním či člověkem způsobeným katastrofám byla realizována řada opatření k provedení rámce politiky EU pro řízení rizik v případě katastrof[21]. Členské státy různě pokročily s prováděním **vnitrostátních posuzování rizik** podle pokynů Komise z roku 2010[22]. K dnešnímu dni Komise obdržela příspěvky od 12 zemí, které se účastní mechanismu civilní ochrany Unie (Česká republika, Dánsko, Estonsko, Itálie, Maďarsko, Německo, Nizozemsko, Norsko, Polsko, Slovinsko, Spojené království a Švédsko) s různě podrobnou analýzou rizik, což dokládá, že jsou potřebné podrobnější údaje o katastrofách a srovnatelné přístupy k řízení rizik. Na tomto základě Komise nyní připravuje první **meziodvětvový přehled přírodních a člověkem způsobených rizik**, kterým může být Unie v budoucnosti vystavena, jehož představení se očekává v roce 2013. Na to by mohla

---

20 JOIN(2012) 39 final.

21 Jak je stanoveno ve sdělení „Přístup Společenství v oblasti prevence přírodních katastrof a katastrof způsobených člověkem“, KOM(2009) 82 v konečném znění.

22 SEK(2010) 1626 v konečném znění, k dispozici na internetové adrese: http://ec.europa.eu/echo/civil_protection/civil/pdfdocs/prevention/COMM_PDF_SEC_2010_1626_F_staff_working_document_en.pdf

v roce 2014 navázat rozsáhlejší práce, která by se podrobněji a uceleněji zabývala bezpečnostními riziky.

Návrh Komise na vytvoření nového mechanismu civilní ochrany Unie[23] přikládá prevenci stejnou důležitost jako připravenosti a reakci a obsahuje ustanovení o dalším vývoji posuzování rizik v oblasti civilní ochrany.

Komise rovněž trvale podporuje využívání **vzájemného hodnocení**, které považuje za účinný způsob, jak sdílet zkušenosti a zlepšovat správu a tvorbu politiky v oblasti řízení rizik v případě nebezpečí katastrof. Spojené království bylo v roce 2012 první zemí, která za podpory Komise ve spolupráci s UNISDR a OECD dobrovolně představila pilotní vzájemné hodnocení třemi hodnotiteli (z Itálie, Finska a Švédska). Zpráva se závěry má být představena na jaře roku 2013 a má zahrnovat osvědčené postupy, identifikaci rezerv a doporučení pro další pokrok. Výsledky rovněž poslouží jako vstupy pro aktuální práci Komise na vývoji pokynů pro **prevenci katastrof**, které budou založeny na osvědčených postupech.

Komise rovněž v roce 2013 otevře Evropské středisko reakce na mimořádné situace na základě stávajícího monitorovacího a informačního střediska (GŘ ECHO), které dále posílí schopnost EU reagovat na katastrofy.

Mnoho bylo vykonáno, co se týče lepší racionalizace a posílení synergií mezi různými kapacitami EU v oblasti krizového řízení. Revize postupů v rámci mechanismu koordinace při řešení krizí a mimořádných situací EU a vytvoření integrované kapacity pro zvyšování povědomí a provádění analýz si klade za cíl vytvořit integrovanější a účinnější přístup.

V roce 2012 byla realizováno řada významných opatření podporujících vytváření víceodvětvových a specializovaných center Komise a příslušných agentur. Mezi tato opatření patří uzavření dohod o spolupráci v oblasti řízení rizik a řešení krizí a vytvoření nových vysoce výkonných a odolných prostředků komunikace. Vytvoření útvaru pro strategickou analýzu a reakci Komise v rámci GŘ HOME v roce 2012 umožnilo přijetí nových metod a postupů posuzování a řízení bezpečnostních rizik, které spojují odborné poznatky příslušných útvarů Komise a odborných komunit, například v oblasti dopravy a energetiky, a využívají při tom výsledků posuzování hrozeb, která provádí Středisko Evropské unie pro analýzu zpravodajských informací, agentury EU a útvary členských států.

Posilování kapacit EU pro řešení krizí a řízení rizik vyžaduje schopnost **výměny utajovaných informací**. Z tohoto pohledu je důležitým krokem vpřed vytvoření právního rámce, který umožňuje vyměňovat utajované informace mezi agenturami.

Další postup v roce 2013:

Komise:

- **bude podporovat úsilí o zdokonalení metodiky posuzování rizik a výměnu a sdílení zkušeností ohledně činností souvisejících s řízením rizik mezi členskými státy EU a rovněž s nečlenskými státy EU,**
- **vypracuje první meziodvětvový přehled EU o přírodních a člověkem způsobených rizicích,**
- **připraví pokyny pro prevenci katastrof, které budou vycházet z osvědčených postupů,**

[23] KOM(2011) 934 v konečném znění.

- **bude posilovat kapacitu EU pro provádění posuzování bezpečnostních rizik**.

Členské státy se vyzývají, aby:

- **dokončily a pravidelně aktualizovaly vnitrostátní posouzení rizik a realizovaly iniciativy pro lepší chápání rizik souvisejících s katastrofami a bezpečností, podporovaly plány řízení rizik a investice EU do infrastruktury odolné vůči pohromám a dobrovolně prováděly vzájemná hodnocení vnitrostátních politik řízení rizik,**
- **přijaly návrhy prováděcích opatření k doložce solidarity.**

3. EFEKTIVNĚJŠÍ A RACIONÁLNĚJŠÍ PROVÁDĚNÍ BEZPEČNOSTNÍCH POLITIK

Politika vnitřní bezpečnosti vychází z programu, který je společný pro všechny subjekty: orgány a instituce EU, členské státy a agentury EU. Evropský parlament v roce 2012 vydal své první stanovisko ke strategii vnitřní bezpečnosti, ve kterém obecně podpořil všech pět cílů strategie[24].

Spolupráce mezi členskými státy má mimořádný význam pro odstraňování hrozeb pro vnitřní bezpečnost EU. Ve srovnání s individuálními opatřeními může spojení zdrojů a racionalizace opatření na úrovni EU posílit účinnost a snížit náklady. V tomto ohledu hrají zvláštní úlohu agentury EU.

3.1. Racionalizace

Komise v březnu 2013 představila návrh reformy Europolu a CEPOLU, který slučuje obě agentury do jedné, a sdělení věnované evropskému systému vzdělávání v oblasti prosazování práva (LETS).

Obecným cílem **reforem Europolu** i **Eurojustu** je zlepšit účinnost a účelnost činnosti agentur v rámci boje proti bezpečnostním hrozbám, které představuje závažná a organizovaná trestná činnost a terorismus. Díky lepší schopnosti Europolu mapovat hrozby a trendy v trestné činnosti budou dále posíleny zásahy EU i členských států vůči zločineckým sítím a jejich ničivým účinkům pro společnost a hospodářství, neboť se zlepší podpora, kterou může Europol poskytovat členským států, zvýší koordinace a synergie mezi operacemi prováděnými členskými státy a dále podpoří politický cyklus EU pro závažnou a organizovanou trestnou činnost.

Mise CEPOLU a Europolu se navzájem doplňují, přičemž CEPOL podporuje rozvoj spolupráce při prosazování práva EU prostřednictví odborného vzdělávání. Navrhovaná **fúze CEPOLU a Europolu** by umožnila, aby odborné vzdělávání bylo cílenější a více odpovídalo aktuálním potřebám, jak je stanoveno ve sdělení o **evropském systému vzdělávání v oblasti prosazování práva (LETS)**, které Komise přijala ve stejnou dobu. Umožní to spojit omezené finanční a lidské zdroje, a tudíž EU bude moci poskytovat celkově více vzdělávacích kurzů. Budou-li útvary Europolu více operativní a bude-li se výcvik zaměřovat na prioritní potřeby EU, bude možné uvolnit zdroje na úrovni členských států a přesměrovat je podle potřeby.

Evropské centrum pro boj proti kyberkriminalitě je dalším příkladem racionalizace za účelem účinnějšího boje proti kyberkriminalitě. Při vyšetřování internetových podvodů, zneužívání dětí pomocí internetu a jiných druhů kyberkriminality se v jednotlivých případech často jedná

[24] Zpráva – Borsellino, usnesení Evropského parlamentu ze dne 22. května 2012 o strategii vnitřní bezpečnosti Evropské unie ((2010)2308 (INI)).

o stovky poškozených a podezřelí se mohou nacházet kdekoli na světě. Policejní síly jednotlivých států nemohou bez širší spolupráce operace takového rozsahu úspěšně realizovat. Žádný jiný druh trestné činnosti nemá takový přeshraniční rozměr jako kyberkriminalita, což vyžaduje, aby donucovací orgány své postupy koordinovaly na základě spolupráce přesahující hranice států a aby do této spolupráce zapojovaly i zúčastněné strany z veřejného a soukromého sektoru.

Jedním ze způsobů, jak zajistit cílenější využívání zdrojů, je racionalizace mechanismů financování. V roce 2012 Komise předložila návrhy týkající se Fondu pro vnitřní bezpečnost v rámci nového finančního výhledu 2014–2020. Jednou z navrhovaných inovací je uplatňovat pro všechny fondy sdílené řízení (fond ISEC takové řízení nyní nemá), což znamená, že rostoucí část dostupných zdrojů bude řízena přímo členskými státy.

3.2. Zajištění souladu mezi vnitřním a vnějším rozměrem

Vzhledem k tomu, že hrozby vznikají mimo území EU, je pro realizaci úspěšných bezpečnostních politik zásadní, aby došlo k **posílení spolupráce se subjekty vnější bezpečnosti, nečlenskými zeměmi a organizacemi**.

Jako součást širšího úsilí o větší soulad mezi vnitřním a vnějším rozměrem bezpečnosti byly podniknuty kroky prostřednictvím Politického a bezpečnostního výboru (PSC) a Stálého výboru pro operativní spolupráci v oblasti vnitřní bezpečnosti (COSI) k provedení plánu na posílení vazeb mezi společnou bezpečnostní a obrannou politikou a subjekty, které se zabývají prostorem svobody, bezpečnosti a práva, a k dalšímu prohloubení synergií v dalších oblastech, jako je např. kybernetická bezpečnost, ochrana kritických infrastruktur a boj proti terorismu. Vytvořily se rovněž užší vazby mezi Evropskou službou pro vnější činnost a příslušnými agenturami (např. Europolem a agenturou Frontex). V roce 2012 proběhla dvě jednání PSC–COSI věnovaná výměně informací o geografických rozměrech činností EU (západní Balkán, Sahel a Libye) a v únoru 2013 se konalo jednání PSC–COSI věnované bezpečnostní situaci v Mali.

Otázky vnitřní bezpečnosti jsou nyní systematicky zařazovány do programu politických rozhovorů s příslušnými nečlenskými zeměmi a organizacemi a jsou rovněž řešeny v příslušných strategických partnerstvích a dohodách. Zahájení dialogu se státy jižního Středomoří o **partnerstvích v oblasti mobility, migrace a bezpečnosti** je dalším prostředkem, jak s vnějšími partnery posílit spolupráci na otázkách vnitřní bezpečnosti. Rovněž tak předvstupní proces, tj. zejména činnosti v kontextu mechanismu monitorování pěti zemí západního Balkánu po liberalizaci vízového režimu, realizace plánu uvolnění vízového režimu pro Kosovo a pozitivní program pro Turecko, poskytují mocné nástroje, díky kterým můžeme pomáhat nečlenským zemím s tím, aby své právní rámce a operační kapacity uvedly do souladu s *acquis* EU a normami v oblasti bezpečnosti.

Zvláštní opatření na boj proti globálním hrozbám, která posilují vnitřní bezpečnost EU, se financují rovněž mimo území EU prostřednictvím nástroje stability EU.

3.3. Příprava na budoucnost: program pro výzkum v oblasti bezpečnosti v rámci sedmého rámcového programu a další výhled

Program pro výzkum v oblasti bezpečnosti v rámci sedmého rámcového programu financovala Komise od roku 2007 částkou dosahující až 1,4 miliardy EUR. Bylo financováno více než 250 projektů s velkou participací zúčastněných stran. Projekty se věnovaly většině témat, které jsou obsahem této zprávy, jako jsou opatření proti výbušninám, opatření týkající se chemických, biologických, radiologických a jaderných hrozeb, radikalizace a bezpečnost hranic.

Komise zveřejnila v červenci 2012 sdělení Bezpečnostní politika v průmyslu – Akční plán pro inovativní a konkurenceschopný bezpečnostní průmysl[25]. Akční plán představuje nová opatření pro harmonizaci bezpečnostního trhu EU a pro překlenutí mezery mezi výzkumem a trhem, konkrétně normalizaci v oblasti ochrany před chemickým, biologickým, radiologickým a jaderným ohrožením, bezpečnosti hranic a řešení krizí / civilní ochrany.

4. ZÁVĚR

Provádění strategie vnitřní bezpečnosti je v plném běhu. Jak ukázala tato zpráva, v souvislosti s uvedenými pěti cíli bylo vykonáno mnoho práce. Stále však před námi stojí řada úkolů. Za jeden z hlavních problémů, který je třeba v roce 2013 v oblasti vnitřní bezpečnosti EU řešit, je považován organizovaný zločin. Praní peněz, korupce, obchodování s lidmi a mobilní zločinecké gangy jsou jen některými ze stávajících hrozeb. Zvláštní pozornost se bude i nadále věnovat kyberkriminalitě. Dalším důležitým úkolem v roce 2013 bude zdokonalit nástroje na lepší potírání násilného extremismu, který je na vzestupu.

Další a poslední zpráva o provádění strategie vnitřní bezpečnosti bude představena v polovině roku 2014. Zpráva bude hodnotit, zda jsou cíle strategie vnitřní bezpečnosti splněny a zváží další úkoly v oblasti vnitřní bezpečnosti.

[25] COM(2012) 417 final.

Příloha č. 1: Grafický přehled všech plánovaných opatření na období 2011–2014

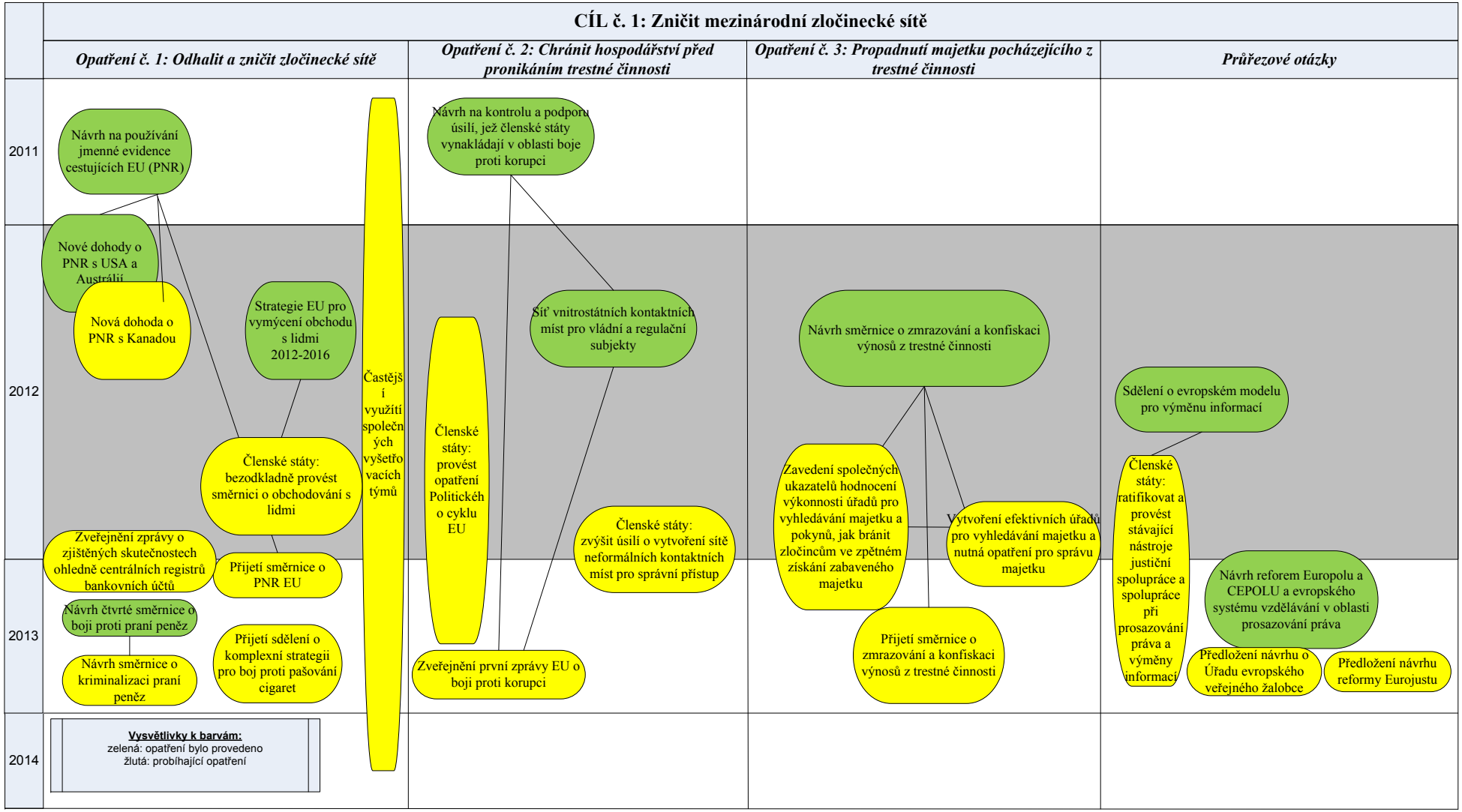

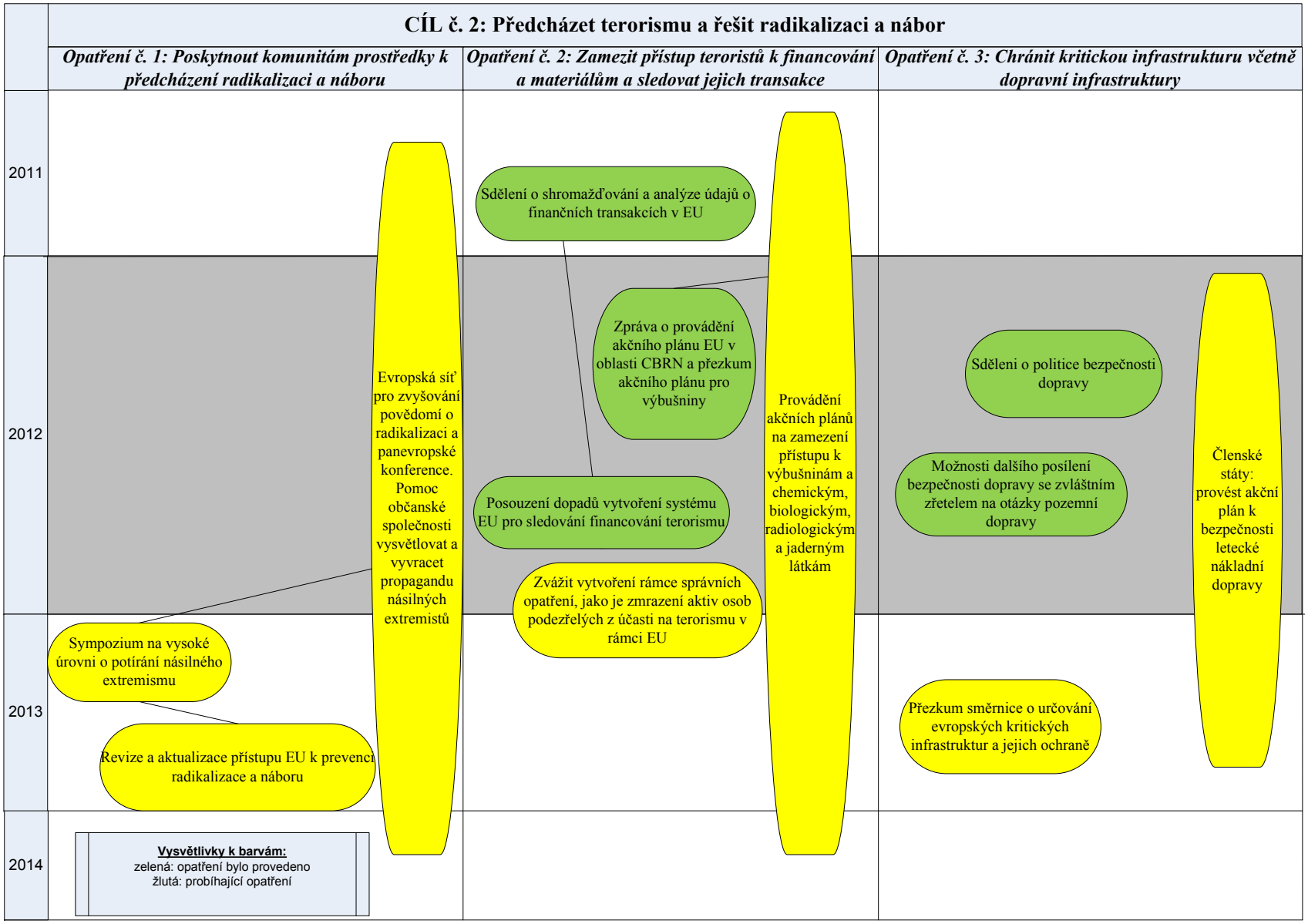
CÍL č. 2: Předcházet terorismu a řešit radikalizaci a nábor
Opatření č. 1: Poskytnout komunitám prostředky k předcházení radikalizaci a náboru
Opatření č. 2: Zamezit přístup teroristů k financování a materiálům a sledovat jejich transakce
Opatření č. 3: Chránit kritickou infrastrukturu včetně dopravní infrastruktury
2011
2012
2013
2014
Sdělení o shromažďování a analýze údajů o finančních transakcích v EU
Zpráva o provádění akčního plánu EU v oblasti CBRN a přezkum akčního plánu pro výbušniny
Posouzení dopadů vytvoření systému EU pro sledování financování terorismu
Zvážit vytvoření rámce správních opatření, jako je zmrazení aktiv osob podezřelých z účasti na terorismu v rámci EU
Evropská síť pro zvyšování povědomí o radikalizaci a panevropské konference. Pomoc občanské společnosti vysvětlovat a vyvracet propagandu násilných extremistů
Provádění akčních plánů na zamezení přístupu k výbušninám a chemickým, biologickým, radiologickým a jaderným látkám
Sdělení o politice bezpečnosti dopravy
Možnosti dalšího posílení bezpečnosti dopravy se zvláštním zřetelem na otázky pozemní dopravy
Členské státy: provést akční plán k bezpečnosti letecké nákladní dopravy
Sympozium na vysoké úrovni o potírání násilného extremismu
Revize a aktualizace přístupu EU k prevenci radikalizace a náboru
Přezkum směrnice o určování evropských kritických infrastruktur a jejich ochraně
Vysvětlivky k barvám:
zelená: opatření bylo provedeno
žlutá: probíhající opatření

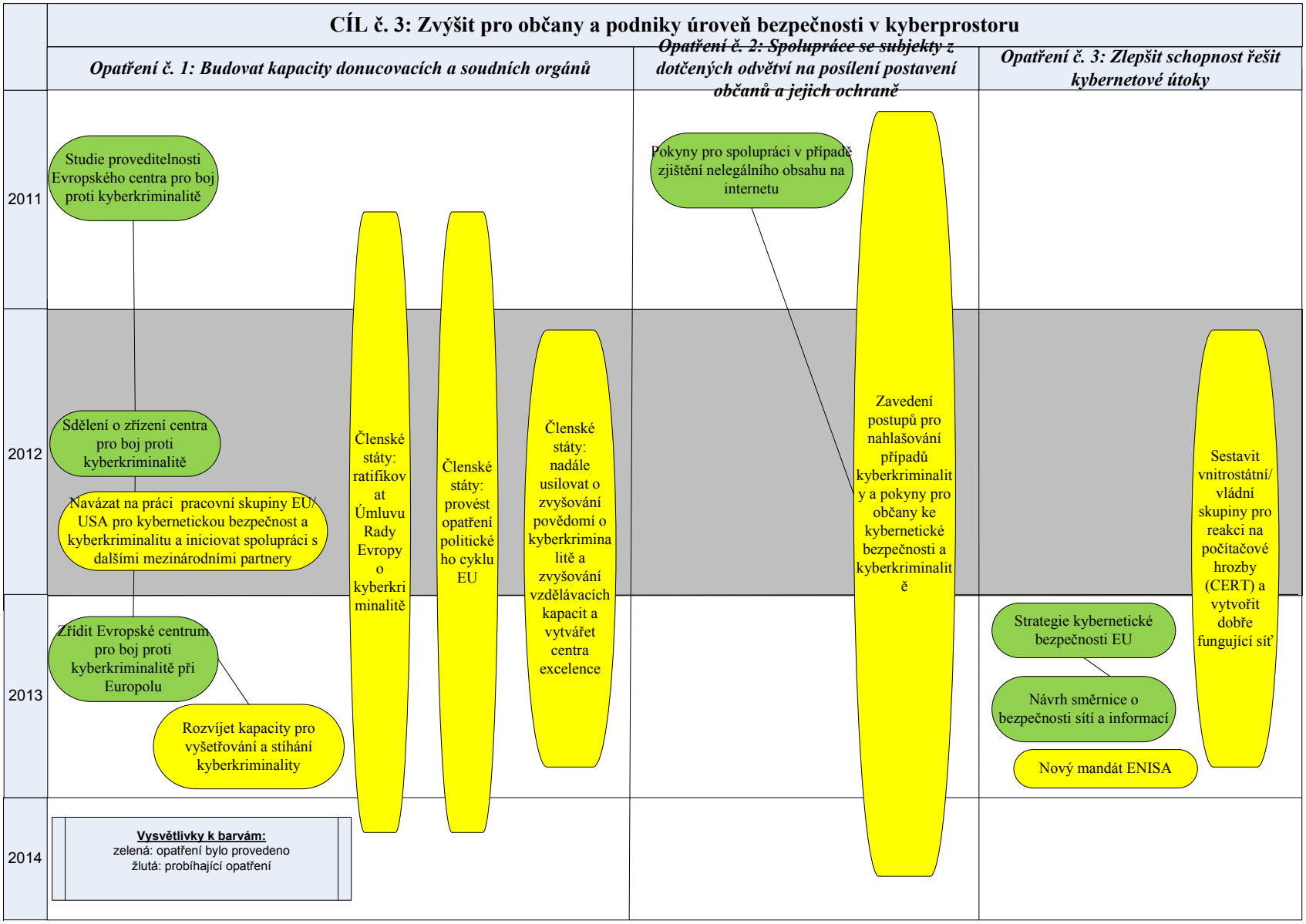
CÍL č. 3: Zvýšit pro občany a podniky úroveň bezpečnosti v kyberprostoru
Opatření č. 1: Budovat kapacity donucovacích a soudních orgánů
Opatření č. 2: Spolupráce se subjekty z dotčených odvětví na posílení postavení občanů a jejich ochraně
Opatření č. 3: Zlepšit schopnost řešit kybernetové útoky
2011
2012
2013
2014
Studie proveditelnosti Evropského centra pro boj proti kyberkriminalitě
Sdělení o zřízení centra pro boj proti kyberkriminalitě
Navázat na práci pracovní skupiny EU/USA pro kybernetickou bezpečnost a kyberkriminalitu a iniciovat spolupráci s dalšími mezinárodními partnery
Zřídit Evropské centrum pro boj proti kyberkriminalitě při Europolu
Rozvíjet kapacity pro vyšetřování a stíhání kyberkriminality
Členské státy: ratifikovat Úmluvu Rady Evropy o kyberkriminalitě
Členské státy: provést opatření politického cyklu EU
Členské státy: nadále usilovat o zvyšování povědomí o kyberkriminalitě a zvyšování vzdělávacích kapacit a vytvářet centra excelence
Pokyny pro spolupráci v případě zjištění nelegálního obsahu na internetu
Zavedení postupů pro nahlašování případů kyberkriminality a pokyny pro občany ke kybernetické bezpečnosti a kyberkriminalitě
Strategie kybernetické bezpečnosti EU
Návrh směrnice o bezpečnosti sítí a informací
Nový mandát ENISA
Sestavit vnitrostátní/vládní skupiny pro reakci na počítačové hrozby (CERT) a vytvořit dobře fungující síť
Vysvětlivky k barvám:
zelená: opatření bylo provedeno
žlutá: probíhající opatření

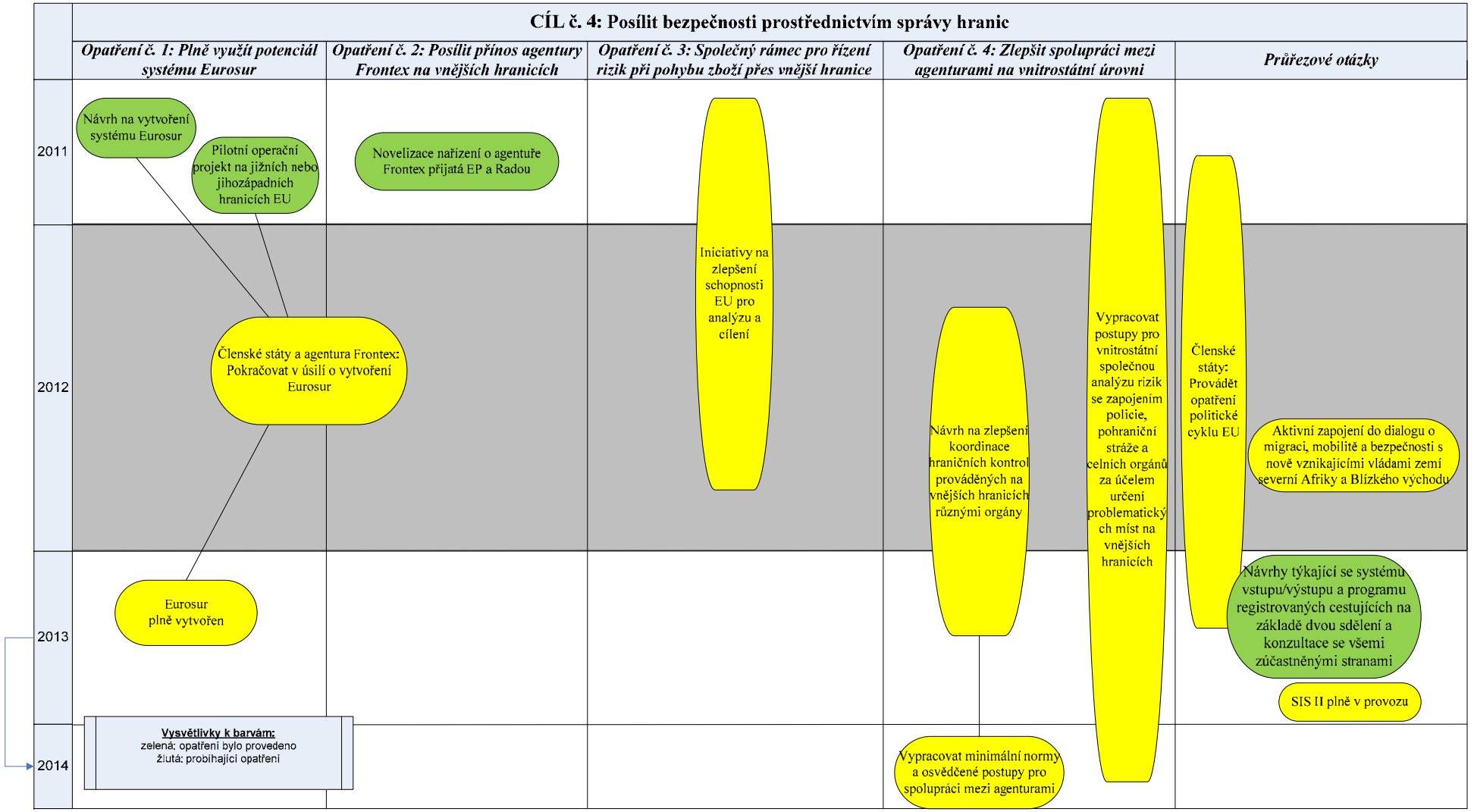
CÍL č. 4: Posílit bezpečnosti prostřednictvím správy hranic
Opatření č. 1: Plně využít potenciál systému Eurosur
Opatření č. 2: Posílit přínos agentury Frontex na vnějších hranicích
Opatření č. 3: Společný rámec pro řízení rizik při pohybu zboží přes vnější hranice
Opatření č. 4: Zlepšit spolupráci mezi agenturami na vnitrostátní úrovni
Průřezové otázky
2011
2012
2013
2014
Návrh na vytvoření systému Eurosur
Pilotní operační projekt na jižních nebo jihozápadních hranicích EU
Novelizace nařízení o agentuře Frontex přijatá EP a Radou
Iniciativy na zlepšení schopnosti EU pro analýzu a cílení
Členské státy a agentura Frontex: Pokračovat v úsilí o vytvoření Eurosur
Návrh na zlepšení koordinace hraničních kontrol prováděných na vnějších hranicích různými orgány
Vypracovat postupy pro vnitrostátní společnou analýzu rizik se zapojením policie, pohraniční stráže a celních orgánů za účelem určení problematických míst na vnějších hranicích
Členské státy: Provádět opatření politické cyklu EU
Aktivní zapojení do dialogu o migraci, mobilitě a bezpečnosti s nově vznikajícími vládami zemí severní Afriky a Blízkého východu
Eurosur plně vytvořen
Návrhy týkající se systému vstupu/výstupu a programu registrovaných cestujících na základě dvou sdělení a konzultace se všemi zúčastněnými stranami
SIS II plně v provozu
Vypracovat minimální normy a osvědčené postupy pro spolupráci mezi agenturami
Vysvětlivky k barvám:
zelená: opatření bylo provedeno
žlutá: probíhající opatření

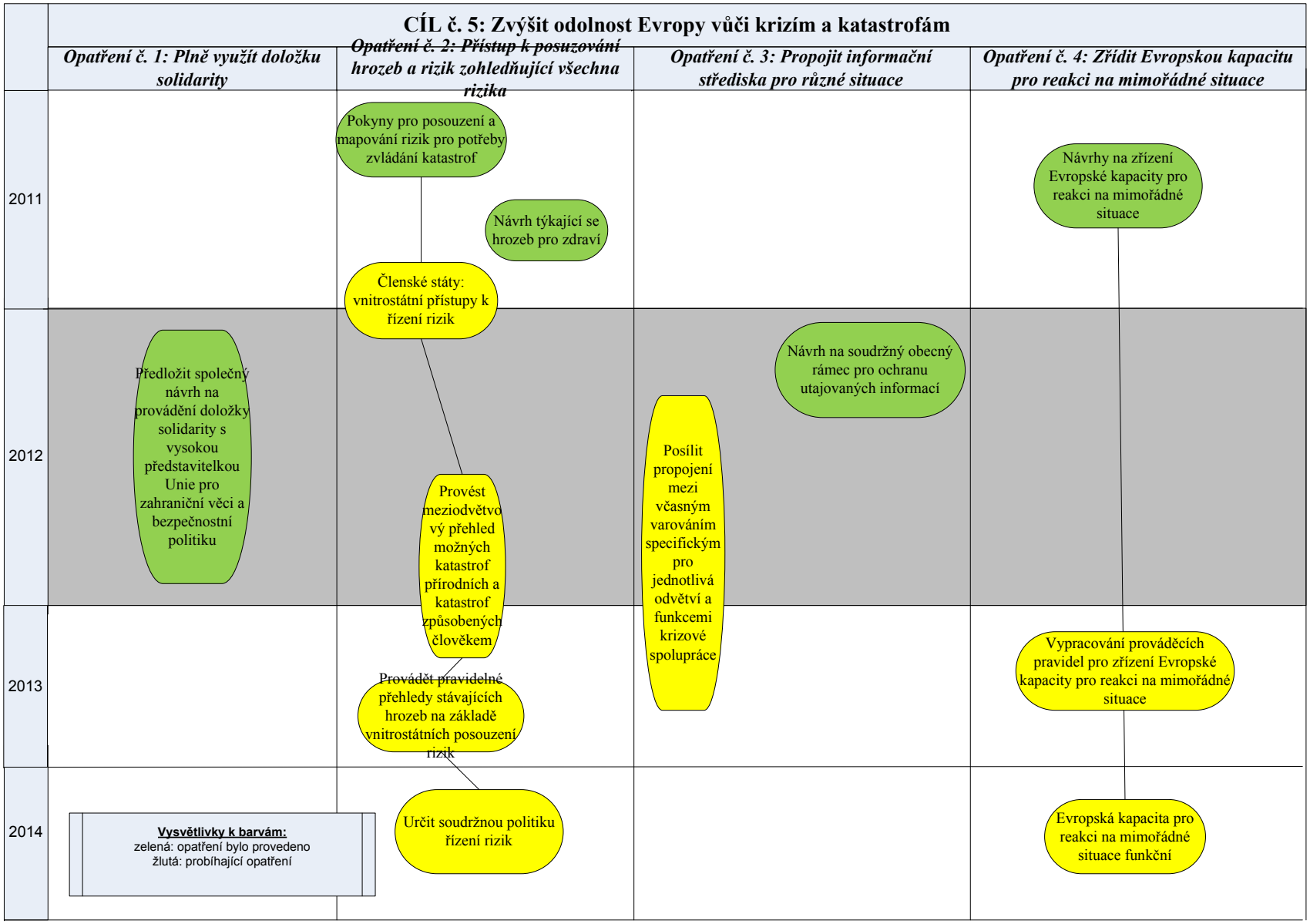
CÍL č. 5: Zvýšit odolnost Evropy vůči krizím a katastrofám
Opatření č. 1: Plně využít doložku solidarity
Opatření č. 2: Přístup k posuzování hrozeb a rizik zohledňující všechna rizika
Opatření č. 3: Propojit informační střediska pro různé situace
Opatření č. 4: Zřídit Evropskou kapacitu pro reakci na mimořádné situace
2011
2012
2013
2014
Pokyny pro posouzení a mapování rizik pro potřeby zvládání katastrof
Návrh týkající se hrozeb pro zdraví
Členské státy: vnitrostátní přístupy k řízení rizik
Návrhy na zřízení Evropské kapacity pro reakci na mimořádné situace
Předložit společný návrh na provádění doložky solidarity s vysokou představitelkou Unie pro zahraniční věci a bezpečnostní politiku
Provést meziodvětvový přehled možných katastrof přírodních a katastrof způsobených člověkem
Návrh na soudržný obecný rámec pro ochranu utajovaných informací
Posílit propojení mezi včasným varováním specifickým pro jednotlivá odvětví a funkcemi krizové spolupráce
Provádět pravidelné přehledy stávajících hrozeb na základě vnitrostátních posouzení rizik
Vypracování prováděcích pravidel pro zřízení Evropské kapacity pro reakci na mimořádné situace
Určit soudržnou politiku řízení rizik
Evropská kapacita pro reakci na mimořádné situace funkční
Vysvětlivky k barvám:
zelená: opatření bylo provedeno
žlutá: probíhající opatření